Yayın no: 1

Kitap ismi
Mahkemede Savunmanın Hükmü

Hazırlayan
Halil bin Şuayb eş-Şuhuti

Kapak ve Tasarım
Tevhid ve Islah

İletişim
https://t.me/tevhidislah

بسم الله الرحمن الرحيم

FİHRİST

MUKADDİME

Hamd alemlerin Rabbi O'lan Allah'a mahsustur. Allah kime hidayet vermişse onu saptıracak olan yoktur. Kimi de saptırmışsa onu hidayete erdirecek olan yoktur. Nefislerimizin şerrinden Allah'a sığınırız.

Bundan sonra: Bazı kardeşlerimizin haksız yere tekfir ettiklerini duyunca, böyle bir risale hazırlama gereği duydum. İbni Teymiyye'nin dediği gibi böyleleri bid'at ihdas ederler onun üzerine dostluk ve düşmanlık beslerler. Muhalefet edeni ise tekfir ederler.[1] Bu risaleyi yaklaşık 2-3 sene önce tamamlamış, internet ortamında paylaşmıştım. Lakin risalede birkaç eksik gördüğüm yerlere eklemeler yaparak tekrardan hazırladım.

Durum İmam Ahmed'in dediği gibidir: İnsan Kur'an'ı tedebbür ettiğinde her bidatçıya karşı bir delil bulur.[2]

---

[1] Bkz. İbni Teymiyye, Camiul Mesail 5.clt. 122.s.
[2] el-Hallal, es-Sunne no:912

Bizlere bu hususta muhalefet eden bazı bidatçı kardeşlerimiz, bizlerde ne iman bıraktı ne de başka bir şey… Bir Müslüman'ı tekfir etmekten Allah'a sığınırım…

Beni böyle bir risaleyi tamamlamada muvaffak kılan Allah'a -subhanehu ve teala- hamd olsun.

Rabbim Bu çalışmamı bereketlendirsin, beni ve ehlimi razı olunmuş kullarından eylesin. Allahummeamin…

Kardeşiniz,

Halil bin Şuayb eş-Şuhuti

Muharrem 1441 – Eylül 2019

HÜCCET KUR'AN VE SÜNNET'TİR

"Eğer bir hususta anlaşmazlığa düşerseniz Allah'a ve ahirete inanıyorsanız onu Allah'a ve Rasulü'ne götürün."[3]

"De ki: "Allah'a ve Rasul'e itaat edin." Eğer yüz çevirirlerse şüphe yok ki Allah kafirleri sevmez."[4]

"Kim, Allah'a ve Rasulü'ne isyan eder ve onun sınırlarını aşarsa onu da içinde ebedi kalacağı ateşe sokar. Onun için alçaltıcı bir azab vardır."[5]

"Kim Allah'a ve Rasulü'ne itaat ederse ve Allah'tan korkup O'ndan sakınırsa, işte kurtuluşa ve mutluluğa erenler bunlardır."[6]

---

[3] Nisa suresi 59. ayet
[4] Ali İmran suresi 32. ayet
[5] Nisa suresi 14. ayet
[6] Nur suresi 52. ayet

İNSANOĞLU BİLMEDİĞİ MESELELERDE SUSMALIDIR

"Dilleriniz yalana alışageldiğinden dolayı, Allah'a karşı yalan uydurmak için, "Şu helaldir", "Şu haramdır" demeyin. Şüphesiz, Allah'a karşı yalan uyduranlar, kurtuluşa eremezler."[7]

Nebi ﷺ şöyle buyurmuştur: Fetva vermekte en cesaretli olanınız, Cehenneme girmeye en cesaretli olanınızdır.[8]

Ebu Husayn (r.anhu) der ki: Şunlardan biri bir konuda fetva veriyor! Eğer onun aynısı Ömer'e sorulsaydı, Bedir ehlini toplardı.[9]

---

[7] Nahl suresi 116. ayet
[8] Sunenu'd Darimi no:159
[9] İbni Batta, İbtalul Hiyal 62. numaralı rivayet

Hüküm İllete Bağlıdır

Ben derim ki: Bu kaideyi gerçekten iyi bellememiz gerekir. Aksi takdirde ortaya haksız tekfir çıkması kaçınılmazdır.

Allah –subhanehu ve teala- buyuruyor ki: "O (müşriklerin) Kabe'de namazları, ıslık çalmak ve el çırpmaktan başka bir şey değildi."[10]

Şimdi biri çıkıp: *Islık çalmak ve el çırpmak müşriklerin yaptıkları eylem olduğundan dolayı bu eylemleri yapan kafir olur* derse, ne kadar haksız tekfir etmiş olur değil mi?

Oysa: *Islık çalmayı ve el çırpmayı ibadet kastıyla yaparsa küfürdür,* demiş olsaydı isabet etmiş olurdu. Zira buradaki illet, mücerred ıslık çalmak ve el çırpmak değildir. Aksine bunu ibadet niyetiyle yapmaktır.

[10] Enfal suresi 35. ayet

Nebi ﷺ yaş hurmanın, kuru hurma ile satışının caiz oluşu hakkında kendisine soruldu. O da: Yaş hurma, kuruduğunda noksanlaşıyor mu, diye sorduğunda; evet, demeleri üzerine (onlara bu şatışı) yasakladı.[11]

Ben derim ki: Hadis, yaş hurma ile kuru hurmanın -aynı ismi/cismi olmasına rağmen- takasının caiz olmadığı hükmüne delalet etmektedir. Aynı şekilde hadiste geçen, yaş hurmanın kuruduğunda noksanlaşıyor olması illeti de, hükmün konuluşuna sevk eden olarak hükme delalet etmektedir.

İbni Hacer der ki: Hüküm, illet ile beraberdir, içkinin haram kılınmasındaki illet, sarhoşluk vermesidir. O halde sarhoşluk nerede bulunursa haram hükmü de orada vardır.[12]

Bu örnekler akıl sahibi olanlar için yeterlidir.

---

[11] **Senedi ceyyiddir.** Malik, Muvatta 22. numaralı rivayet
[12] İbni Hacer, Fethul Bari 10.clt. 56. s.

İDDİALAR

I.NCİ İDDİA: NİSA 60

"Sana indirilene ve senden önce indirilenlere; inandıklarını iddia edenleri görmedin mi? Küfretmeleri emrolunmuş iken tağut'un önünde muhakeme olmak isterler. Halbuki şeytan onları uzak bir sapıklıkla saptırmak istiyor."[13]

Diyorlar ki: *Allah –subhanehu ve teala- ayette apaçık bir şekilde, tağut'un önünde muhakemeleşeni tekfir etmiştir. Öyle mahkemeye savunmaya giden insan, ayette bahsedilenlerden olduğundan dolayı imanı boşa gitmiş ve kafirlerden olmuştur.*

Ben derim ki: Ayette bahsedilenin kafir olduğunda şüphe yoktur. Ancak sizin gözden kaçırmış olduğunuz şey, ayetteki illettir. Yani bu insanın neden kafir olduğudur.

[13] Nisa suresi 60. ayet

İDDİAYA CEVAPLAR

I.NCİ CEVAP: AYETİN SİYAK VE SİBAKI

Derim ki: Siyak ve sibak; ayetten önce ve sonrasıyla yapılan bağlam anlamına gelmektedir. Rabbimiz buyuruyor ki: "Namaza yaklaşmayın..." Bu ayetin devamına bakmazsak (haşa) Rabbimiz namazsız bir kul olmamızı emrediyormuş gibi anlaşılır. Oysa ayetin devamında ise: "... sarhoş iken" buyrulmaktadır. İşte siyak ve sibak dediğimiz mevzu budur.

Muhaliflerimizin öne sürmüş oldukları ayetin siyak ve sibakına baktığımızda ayetteki kişinin kafir olmasındaki illetin mücerred tağut'un huzurunda bulunması değil, Allah'ın ve Rasulü'nün hükmünden yüz çevirmeleridir.

Gelin birlikte Nisa 59-61 ayetlerini dikkatlice okuyalım. Rabbimiz –subhanehu ve teala- buyuruyor ki:

"Ey iman edenler! Allah'a itaat edin. Peygamber'e itaat edin ve sizden olan ulu'l-emre de. Herhangi bir hususta anlaşmazlığa düştüğünüz takdirde, Allah'a ve ahiret gününe gerçekten inanıyorsanız, onu Allah ve Rasulü'ne arz edin. Bu, daha iyidir, sonuç bakımından da daha güzeldir."[14]

Derim ki: Rabbimiz ihtilaf anında Allah'a ve Rasulü'nün hükmüne başvurmamız gerektiğinden bahsetmektedir. O halde, Allah ve Rasulü'nün hükmüne başvurmayanın hali nedir, diye sorduğumuzda, Rabbimiz hemen ardından şöyle buyurur:

"Sana indirilene ve senden önce indirilenlere; inandıklarını iddia edenleri görmedin mi? Küfretmeleri emrolunmuş iken tağut'un önünde muhakeme olmak isterler. Halbuki şeytan, onları uzak bir sapıklıkla saptırmak istiyor."[15]

Derim ki: Ayette bahsedilenin kafir olmasındaki illetin Allah ve Rasulü'nün hükmünden yüz çevirme olduğunun

---

[14] Nisa suresi 59. ayet
[15] Nisa suresi 60. ayet

delili nedir, diye sorduğumuzda, Rabbimiz hemen ardından şöyle buyurur:

"Ve onlara: 'Allah'ın indirdiğine ve Rasul'e gelin' denildiği zaman, münafıkların senden yüz çevirerek ayrıldıklarını görürsün."[16]

Derim ki: Allah'a hamd olsun! Ayetin siyak ve sibak'ı meseleyi açıklığa kavuşturmuştur. Bu kişinin münafık olmasındaki sebep, Allah'ın ve Rasulü'nün hükmünden yüz çevirmesindendir. Dolayısıyla Nisa sıresi 60'ıncı ayeti savunmanın küfür olduğuna dair delil getirmek hatalıdır.

Fahruddin er-Razi der ki: Bil ki, Yüce (Allah) bundan önceki ayette bütün mükelleflere, Allah'a itaat etmelerini, Rasulü'ne itaat etmelerini vacip kılınca, bu ayette de, münafıklar ile kalblerinde hastalık bulunan kimselerin Allah'ın Rasulü'ne itaat etmediklerini, O'nun hükmüne razı olmadıklarını, ondan başkasının hükmünü istediklerini zikretmiştir.[17]

---

[16] Nisa suresi 61. ayet

[17] Fahruddin er-Razi, Mefatihul Ğayb 10.clt. 119-120.s.

Yine der ki: Bazı kimseler, ehli tuğyandan olan bazılarının huzurunda muhakeme olmayı istemiş, Muhammed'in ﷺ huzurunda muhakeme olmayı istememişlerdir.[18]

el-Vahidi der ki: "Sonra da Allah'a yemin ederek sana gelirler." [19] Onlar önce senden yüz çevirip tağutlara muhakeme oldular, sonra da yemin ederek sana geldiler.[20]

es-Sabuni der ki: Bundan sonra Yüce Allah, kalplerinde iman bulunmadığı halde iman ettiklerini iddia eden münafıkların sıfatlarını anlatarak şöyle buyurur: "Sana indirilene ve senden önce indirilenlere; inandıklarını iddia edenleri görmedin mi?" İnandığını iddia edip de sonra Allah'ın hükmüne razı olmayan kimsenin durumunun hayret verici olduğunu ifade eder.[21]

---

[18] Fahruddin er-Razi, Mefatihul Ğayb 10.clt. 121.s.
[19] Nisa suresi 62.ayet
[20] el-Vahidi, el-Veciz fi Tefsiril Kitabil Aziz 271.s.
[21] es-Sabuni, Safvetut Tefasir 1.clt. 261-262.s.

2.nci cevap: Ayetin Tefsiri

Derim ki: Ayetin tefsiri, ayetin anlaşılması için oldukça önemlidir. Rabbimiz buyuruyor ki: "...Kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayın..." [22] Biri kalkıp: *Cihada çıkmak kendi elimizle kendimizi tehlikeye atmaktır. Zira öldürülüp, düşmanların evlerimize saldırması daha da kolaylaşacaktır, bundan dolayı cihada çıkmıyorum,* derse zahiren hak verilebilir. Ancak ayetin tefsirine baktığımızda ayet, cihadtan geri duranlar için "...Kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayın..." buyurduğunu göreceğiz. Ayetin tefsiri bu açıdan çok önemlidir.

ı.nci Nakil

Amir eş-Şab'i anlatıyor: Bir Yahudi ile münafık arasında anlaşmazlık oldu. Münafık, (hakem olarak) Yahudileri çağırdı. Çünkü onların rüşvet alacaklarını biliyordu. Yahudi ise Müslümanları çağırdı. Çünkü onların

[22] Bakara suresi 195.ayet

rüşveti kabul etmeyeceklerini biliyordu. Sonunda Cuheyne adında bir kahine muhakeme olmaya karar verdiler. Bunun üzerine bu ayet inmiştir.[23]

Bir başka rivayette:

Amir eş-Şab'i anlatıyor: Kendini Müslüman olduğunu iddia eden ile bir Yahudi arasında anlaşmazlık oldu. Yahudi: 'Hakem olarak, Nebi ﷺ olsun' dedi. Çünkü o, Rasulullah'ın ﷺ hükümde rüşvet almayacağını biliyordu.[24]

2.nci nakil

Kelbi'nin, Ebu Salih'ten. O da İbni Abbas'ın (r.anhuma) şöyle dediğini nakletmiştir: (Bu ayet,) kendisine Beşir denen münafık bir adam hakkında inmiştir. Onunla bir Yahudi arasında anlaşmazlık oldu. Yahudi ona: 'Aramızda(ki ihtilafı) çözmek için Muhammed'e (gidelim)' dedi. Münafık ise: 'Kab b. el-

---

[23] Taberi, Camiul Beyan an Tevilil Kuran 8.clt. 508.s.

[24] Bu rivayet üstteki rivayetten daha sahihtir.

Eşref'e gidelim' dedi. – (Kab b. el-Eşref) Allah'ın tağut olarak isimlendirdiği kişidir.- Fakat Yahudi ısrarla Muhammed'e muhakeme olmak istedi. Münafık Yahudinin ısrarı üzerine Rasulullah'a muhakeme olmayı kabul etti ve ona muhakeme olmaya gittiler.

Rasulullah Yahudi'nin lehine hüküm verdi. Münafık, Rasulullah'ın huzurundan çıkınca Rasulullah'ın hükmünü kabul etmedi ve: 'Ömer bin Hattab'a gidelim' dedi. Ömer bin Hattab'a gittiler. Ömer'in huzuruna gelince Yahudi, Ömer'e şöyle dedi: 'Bu adamla ihtilaf ettik, ihtilafı çözmek için Muhammed'e gittik. Muhammed benim lehime hüküm verdi. Bu ise Muhammed'in hükmünü kabul etmedi ve Ömer'e gidelim' dedi. Israrla bunu benden istedi. Bunun üzerine sana geldik. Ömer, Yahudi'nin sözlerini duyunca münafığa dönerek: 'Böyle mi oldu?' diye sordu. Münafık ise: 'Evet' dedi. Ömer: 'Biraz bekleyin. Eve gidip geleceğim' dedi. Eve gitti. Kılıcını alıp, beline taktı.

Sonra onların yanına gelip münafığa ölünceye kadar kılıcıyla vurdu ve şöyle dedi: 'Allah'ın ve Rasulü'nün hükmünü kabul etmeyenlere karşı benim hükmüm budur.' Yahudi bunu görünce kaçtı. Bunun üzerine bu

ayet indi. Cibril -aleyhisselam- dedi ki: 'Ömer hak ile batılı ayırdı. Onun için "Faruk" ismini aldı.'[25]

Derim ki: Senedi uydurmadır. Zira senedte yer alan el-Kelbi[26] ittifakla zayıf ravidir. Bu rivayet zayıf olsa da,

---

[25] es-Salebi, el-Keşfvel Beyan fi Tefsiril Kuran 3.clt. 337. s.

[26] İmam Nesai(1) hadisinin terk edildiğini söylemiştir. İmam Buhari'de(2) Yahya b. Said ve İbn Mehdi'nin, el-Kelbi'nin hadisini terk ettiklerini söylemiştir. Yahya b. Main(3) zayıflığını belirtmek için: Bir şey değildir, demiştir. el-Ukayli(4) ve Ebu Zur'a(5) zayıflar kitabında zikretmişlerdir. Sufyan es-Sevri(6) ise el-Kelbi'den rivayet edeni şaşırdığını söylemiştir.

Soru: el-Kelbi, Ebu Salih'ten hadis dinlemiş midir?

Cevap: Sufyan şöyle anlatır: el-Kelbi bana şöyle dedi: Ebu Salih'ten sana neyi nakletmişsem hepsi yalandır.(7)

Hakim: (el-Kelbi'nin) Ebu Salih'ten rivayet ettiği hadisler uydurmadır.(8)

el-Kelbi'nin ayıbı sadece bu değildir. Allah'ın –subhanehu ve teala- ayette "İnsanlar tek bir ümmetti..." ayeti ittifakla, Adem ile Nuh -aleyhimasselam- arasında insanlar İslam üzereydiler görüşü iken. el-Kelbi: 'İnsanların hepsi küfür üzerindeydi' der.(9)

manen sahihtir. Sözümü yine tekrar ediyorum: Bu adamın kafir olmasındaki illet, Allah ve Rasulü'nün hükmünden yüz çevirmesidir. Bundan dolayı Ömer b. Hattab (haber sahihse): 'Allah'ın ve Rasulu'nun hükmünü kabul etmeyenlere karşı benim hükmüm budur.' sözünü söylemiştir.

Çok daha çirkin sözlere rastladık, hatta bundan dolayı alimlerden bazıları onu tekfir etmişlerdir. Ancak mevzumuz bu değildir.

İbn Hibban şöyle demiştir: el-Kelbi'nin dindeki yeri ve açık olan yalancılığı meydandadır. Başka yönlerini anlatmaya gerek yoktur. el-Kelbi, tefsirinde, Ebu Salih'ten O da İbn Abbas'tan rivayet ediyor. Oysa Ebu Salih, İbni Abbas'ı görmediği gibi el-Kelbi de Ebu Salih'ten bir tek harf nakletmemiştir. Bu adamı kitaplarda zikretmek caiz bile değildir, Artık nasıl olur da ondan delil getirilir.(10)

Kaynaklar: (1) Nesai, ed-Duafa vel Metrukin 90.s. (2) İbni Adiyy, el-Kamil fid Duafair Rical 7.clt. 275. s. (3) İbni Ebi Hatim, el-Cerh vet Tadil 7.clt 271.S. (4) el-Ukayli, ed-Duafaul Kebir 4.clt. 76.s. (5) Ebu Zura, ed-Duafa li Ebi Zura 2.clt. 654.s. (6) İbni Ebi Hatim, el-Cerh vet Tadil 1.clt. 73.s. (7) İbni Adiyy, el-Kamil fid Duafair Rical 7.clt. 275.s. (8) İbni Hacer, Tezhibut Tezhib 9.clt 181.s. (9) Ebu Yala, Müsned 4.clt. 473.s. (10) İbni Hibban, el-Mecruhin 2.clt. 255.s.

3.ncü nakil

İbni Abbas (r.anhuma) der ki: Ebu Berze el-Eslemi (adında) bir kahin vardı. Yahudilerin aralarındaki anlaşmazlıklara hüküm verirdi. Müslümanlardan bazıları da ona gidince, Allah -Azze ve Celle- Nisa 60-62 ayetlerini indirdi.[27]

Derim ki: Ayet hakkında varid olan tefsirlere baktığımızda bu adamın, Allah ve Rasulü'nün hükmünden yüz çevirdiği görülmektedir.

3.NCÜ CEVAP: AYETTE GEÇEN "YETEHAKAMU" SÖZÜ

Derim ki: Yetehakum; tehakum masdarından türemiş ve muhakeme ile aynı anlam taşımaktadır. Anlamı ise; bir husumetin veya zulmün çözülmesi için muayyen bir taraftan hüküm talep etmeye denir. Kendini savunanın, tehakum lafzına dahil olduğunu iddia etmek, delil

[27] Taberani, el-Mucemul Kebir 11.clt. 373.s.

gerektirir. Alimlerin mahkemeye gidenleri tekfir etmeleri, tehakum kapsamına girenler hakkındadır.

Bedruddin el-Ayni[28], et-Tibi[29], el-Kermani[30], el-Birmavi[31] derler ki: Muhakeme; hakime kaldırmaktır.

Aliyu'l-Kari[32], el-Berketi[33], İbni Kurkul[34]ve İbni Melek[35] derler ki: Muhakeme; husumeti/işi/anlaşmazlığı hakime kaldırmaktır.

Derim ki: O halde burada bahsedilenin kendini savunun kişi olmadığı açıklığa kavuşmuş olur.

---

[28] Bedruddin el-Ayni, Umdetul Kari Şerhi Sahihil Buhari 7.clt. 167.s.
[29] et-Tibi, Şerhut Tibi ala Mişkatil Mesabih 4.clt. 1195.s.
[30] el-Kermani, el-Kevakibud Derari fi Şerhi Sahihil Buhari 6.clt. 183.s.
[31] el-Birmavi, el-Lamius Sabih 15.clt. 358.s.
[32] Aliyul Kari, Umdetul Kari 7.clt. 167.s.
[33] el-Berketi, et-Tarifatul Fıkhiyye 196.s.
[34] İbni Kurkul, Mataliul Envar 2.clt. 278.s.
[35] İbni Melek, Şerhul Mesabihis Sunne 2.clt.156.s.

4.NCÜ CEVAP: AYETTE GEÇEN "ZA'M" SÖZÜ

Derim ki: Rabbimiz ayette, hem Muhammed'e hem ondan öncekilerine iman ettiklerini iddia edenleri "za'm" şeklinde nitelendiriyor. Yani aslında hiçbir zaman iman etmemiş, kuru bir iddiadan öte değildir.

Alusi der ki: Za'm; hak, batıl ve yalan için kullanılır.[36]

el-Kefevi der ki: Arabın adetinde yalancılık ile bilinen bir kişi bir şey söylediği zaman 'falanca za'm etti' derler. Şureyh şöyle demiştir: Her şeyin bir künyesi vardır. Yalanın künyesi de za'm'dır.[37]

Alusi der ki: Burada (bu ayette) za'm ile kast edilen mücerret iddiadır. Buna göre ayetin manası "sana indirilene iman ettiklerini za'm edenler" yani iddia edenlerdir.[38]

---

[36] Alusi, Ruhul Meani 3.clt. 65.s.
[37] el-Kefevi, el-Kulliyat 488.s.
[38] Alusi, Ruhul Meani 3.clt. 65.s.

5.NCİ CEVAP: AYETTE GEÇEN "YURİDUNE" SÖZÜ

Derim ki: Rabbimiz ayette, tağut'a muhakeme oluyorlar değilde, "... Tağut'a muhakeme olmak **isterler**" şeklinde zikretmiştir. Gerek ayetin sibakı ve gerekse ayetin tefsiri, bu kişilerin Allah'ın ve Rasulü'nün hükmünden isteyerek yüz çevirdiğini ve tağut'a muhakeme olmak istediklerini göstermektedir.

2.NCİ İDDİA: NUR 47-48

"Ve: 'Allah'a ve Rasulü'ne iman ettik ve itaat ettik.' derler. Sonra da onların bir kısmı bundan sonra döner. Ve işte onlar, mü'min değillerdir. Aralarında hükmetmesi için Allah'a ve Rasulü'ne çağrıldıkları zaman, onlardan bir grup yüz çevirir."[39]

---

[39] Nur suresi 47-48.nci ayetler

İDDİAYA CEVAP

"Ve: 'Allah'a ve Rasulü'ne iman ettik ve itaat ettik.' derler. Sonra da onların bir kısmı bundan sonra döner. Ve işte onlar, mü'min değillerdir..."[40]

Derim ki: Peki bu adamların mü'min olmamalarının sebebi nedir, diye sorduğumuzda; Rabbimiz ayetin devamında: "...Aralarında hükmetmesi için Allah'a ve Rasulü'ne çağrıldıkları zaman, onlardan bir grup yüz çevirir."[41]

Rabbimiz burada yine apaçık şekilde onların mü'min olmadıklarını, kafir olmalarının sebebini bir sonraki ayette Allah'ın ve Rasulü'nün hükmünden yüz çevirmeleri sebebiyle olduğunu açıklamaktadır.

Kurtubi der ki: Bu ayet, Allah ve Rasulü'nün hükmüne çağıranın, çağrısını kabul etmenin farz olduğuna delalet eder. Çünkü Yüce Allah, kendisi ile hasmı arasında hüküm vermek üzere Allah Rasulü'ne çağırılan (ve bunu kabul etmeyen) kimseyi en çirkin ifadelerle zemmetmiş ve:

---

[40] Nur suresi 47.ayet
[41] Nur suresi 48.ayet

"Acaba kalblerinde hastalık mı vardır bunların?" diye buyurmuştur.[42]

İbnul Arabi el-Maliki[43] der ki: Bu ayet (Müslüman) hakime davet edildiğinde gitmenin gerekli olduğuna dair bir delildir. Çünkü Allah, kendisi ve anlaşmazlığa düştüğü kişi arasında hüküm verilmesi için Peygambere ﷺ davet edilen ve gelmeyen kişiyi en kötü şekilde zemmetmiştir. Allah en doğrusunu bilendir.[44]

3.NCÜ İDDİA: NİSA 65

"İşte hayır, Rabbine yemin olsun ki aralarında çıkan anlaşmazlık hususunda seni hakem kılıp sonra da verdiğin hükümden içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın (onu) tam manasıyla kabullenmedikçe iman etmiş olmazlar."[45]

---

[42] Kurtubi, el-Camiu li Ahkamil Kuran 12.clt. 294.s.
[43] Bu zındıkların imamı olan zındık Muhiyddin İbni Arabi değildir.
[44] İbnul Arabi el-Maliki, Ahkamul Kuran 3.clt. 407.s.
[45] Nisa suresi 65.ayet

İDDİAYA CEVAP

el-Kasimi der ki: Bu (ayet,) Rasulullah'ın ﷺ hükmünden razı olmayanların tekfirine delildir.[46]

İmam Mekki der ki: Ayette geçen **'işte hayır'**ın manası şöyledir: Mesele onların iddia ettiği gibi sana ve senden önce indirilene iman ettikleri doğru değildir, çünkü onlar bununla birlikte Tağut'a muhakeme olmaktadırlar. Sana davet edildikleri zaman hemen senden yüz çevirmektedirler.[47]

Fahruddin er-Razi der ki: İşte bu, Peygamber'in ﷺ hükmünden razı olmayanın, mü'min olmayacağına delalet eder.[48]

İbni Cuzey der ki: **'İşte hayır'** ihtilaf ettikleri zaman ve araları bozulduğu zaman demektir. Ayetin manası ise

---

[46] el-Kasimi, Mehasinut Tevil 3.clt. 195.s.
[47] Mekki, el-Hidaye 2.clt. 1377.s.
[48] Fahruddin er-Razi, Mefatihul Ğayb 10.clt. 121.s.

şöyledir: Onlar Peygamber'in ﷺ hükmünden razı olmadıkları müddetçe iman edemezler.[49]

Derim ki: Görüldüğü üzere ayet mücerret tağut'un mahkemesine giden kişinin kafir olduğundan bahsetmemektedir. Aksine Allah ve Rasulü'nün hükmünden yüz çevirenler hakkında bahsedilmektedir.

4.NCÜ İDDİA: DELİLİ SUNMAK İDDİA SAHİBİ İÇİNDİR. YEMİN İSE, ALEYHİNDE İDDİA OLAN KİŞİ İÇİNDİR

Muhaliflerimiz derler ki: *Bu hadisten anlıyoruz ki, Müddea (davacı) veya müddea aleyh (davalı)'da fiilde ortaktırlar. Dolayısıyla ikisinin de hükmü birdir.*

[49] İbni Cuzey, et-Teshil li Ulumit Tenzil 1.clt. 198.s.

İDDİAYA CEVAP

Derim ki: Bu fasit kıyastır ve dil oyunundan başka bir şey değildir. Rabbimiz buyuruyor ki: "Eğer mü´minlerden iki taife savaşırlarsa; aralarını düzeltin..." Rabbimiz iki Müslüman topluluğun birbirlerine karşı savaşmalarından bahseder. Ayette (اقتتلوا) yani savaşırlarsa buyurmaktadır. Bu fiil müşareke fiilidir. Yani karşılıklı yapılan savaştır. Ancak Rabbimiz ayetin devamında: "... Şayet biri diğeri üzerine saldırırsa; saldıranlarla Allah´ın buyruğuna dönünceye kadar savaşın"[50] buyurarak bu iki taifeyi bir saymamıştır. Saldırgan tarafı Allah'ın emrinden çıkan olarak nitelendirmiştir ve onları Allah'ın buyruğuna dönünceye kadar mazlum tarafta bulunup onlara karşı savaşmayı emretmiştir.

Rabbimiz bu iki taifeyi bir saymamışken hangi cüret ile bizler davalı ile davacıyı bir sayarız?! Kaldı ki hadis bizlere İslam mahkemesinin kaidelerinden bahsetmektedir.

[50] Hucurat suresi 9.ayet

İbnul Arabi el-Maliki der ki: Bu hadis, hakkında hiçbir ihtilaf olmayan şeriat (mahkemesinin) kaideleri hakkındadır.[51]

İmam Nevevi der ki: Bu hadis, şeriat (mahkemesinin) kaidelerinden büyük bir kaidedir.[52]

Derim ki: Allah'a hamd olsun! Tağut'un önünde savunanın kafir olacağına dair hiçbir sarih deliliniz yoktur. Fıkıh'ta kaidedir:

الحكم على الشيء فرع عن تصوره

Bir şeye hükmetmek, o şeyi tasavvur etmekten türer. Yani önce bir şey düzgünce tasavvur edilir, daha sonra hükmü beyan edilir. Yoksa temeli bozuk bina gibi her an yıkılması kaçınılmaz olur. Muhaliflerimizin getirmiş oldukları iddialara cevap verdikten sonra kendi delillerimizi zikredebiliriz.

[51] es-Sanani, et-Tenvir Şerhil Camiis Sağir 4.clt. 595.s.
[52] Nevevi, el-Minhac 12.clt. 3.s.

DELİLLERİMİZ

I.NCİ DELİL: YUSUF (A.S.) KISSASI

Rabbimiz –subhanehu ve teala- buyuruyor ki: "Evinde bulunduğu kadın, onun nefsinden murat almak istedi, kapıları iyice kapattı ve "Haydi gel!" dedi. O da "(Hâşâ), Allah'a sığınırım! Zira Rabbim beni yetiştirdi, bana güzel davrandı. Gerçek şu ki, zalimler iflah olmaz!" dedi. Andolsun ki, kadın ona meyletti. Eğer Rabbinin işaret ve ikazını görmeseydi o da kadına meyletmişti. İşte böylece biz, kötülük ve fuhşu ondan uzaklaştırmak için (delilimizi gösterdik). Şüphesiz o ihlaslı kullarımızdandır.

İkisi de kapıya doğru koştular. Kadın onun gömleğini arkadan yırttı. Kapının yanında onun kocasına rastladılar. Kadın dedi ki: 'Senin ailene kötülük etmek isteyenin cezası, ancak ve ancak zindana atılmak veya elem verici bir işkence olabilir!'

Yusuf; ‘Asıl kendisi benim nefsimden murat almak istedi’ dedi. Onun (kadının) ailesinden bir şahit, şahitlik etti: “Eğer gömleği önden yırtılmışsa, kadın doğru söylemiştir, bu ise yalancılardandır. Eğer gömleği arkadan yırtılmışsa, kadın yalan söylemiştir. Bu ise doğru söyleyenlerdendir.”

(Kocası, Yusuf'un gömleğinin) arkadan yırtılmış olduğunu görünce, (kadına): "Şüphesiz, bu, sizin tuzağınızdır. Sizin tuzağınız gerçekten büyüktür. Ey Yusuf! Sen bundan (olanları söylemekten) vazgeç! (Ey kadın!) Sen de günahının affını dile! Çünkü sen günahkarlardan oldun."[53]

Derim ki: Ayette görüldüğü üzere kral Aziz’in karısı Yusuf (a.s.) ile birlikte olmak istemiş, ancak Yusuf (a.s.) bundan imtina etmiştir. Yusuf kapıya doğru koşunca kralın karısıda koşmuş ve Yusuf’un (a.s.) gömleğini arkadan yırtmıştır. Kapıyı açtıklarında kralla karşılaşırlar. Kadın işlediği cürümü gizlemek için Yusuf’a (a.s.) iftirada bulunur. Yusuf’da (a.s) kendini savunmak durumunda kalmıştır. O sırada kadının ehlinden bir şahit durum

[53] Yusuf suresi 23-29.ayetler

açıklığa kavuşması için: Eğer gömlek önden yırtılmışsa kadın haklı olacağına yok eğer arkadan yırtılmışsa Yusuf'un (a.s) haklı olacağına hükmetmiştir. Gömleğin arkadan yırtıldığını gördüklerinde durum açıklığa kavuşmuş oldu.

İmam Taberi, Yusuf'un (a.s.) savunmasını şu şekilde izah ediyor: Aziz'in karısı, Yusuf'un kendisine karşı kötülük düşündüğü ile ilgili iftirayı atınca, Yusuf onun iftirasını yalanlamak ve kendisine nisbet edilene karşı kendisini savunmak için şöyle dedi: "Asıl kendisi benim nefsimden murat almak istedi."[54]

I.NCİ İDDİA: KRAL MÜSLÜMANDI

Muhaliflerimiz derler ki: *Yusuf'un (a.s.) savunduğu kralın kafir olduğuna dair elimizde delil yoktur. Hatta İbni Abbas'ın talebesi olan Mücahid o kralın Müslüman olduğunu söylemektedir.*

[54] Taberi, Camiul Beyan an Tevilil Kuran 16.clt. 53.s.

Mücahid der ki: Kral onu (Yusuf'u) satın aldı. Kral da Müslümandı.[55]

Derim ki: Evvela Mücahid'ten getirmiş olduğunuz rivayet sahih değil, hasen konumundadır. Zira senedte yer alan Muhammed b. Amr saduk ravidir. Onu sadece Ebu Davud sika saymıştır. Kaldı ki bu rivayeti sahih kabul etsek bile, Yusuf'u (a.s.) satın alan kralın Aziz mi yoksa başka biri mi olduğu belirtilmemiştir. Kral Aziz olsa bile, ne zaman Müslüman olduğu belirtilmemiştir. Oysa Kur'an'da, kralın kafir olduğuna dair bir haber bulunmaktadır. Rabbimiz –subhanehu ve teala- ayette buyuruyor ki: "Bunun üzerine Yusuf, kardeşinin yükünden önce onların yüklerini aramaya başladı. Sonra su kabını kardeşinin yükünden çıkardı. İşte Biz, Yusuf için böyle bir tedbir kullandık. Yoksa o (Yusuf) hükümdarın dinine göre; kardeşini tutabilecek değildi. Allah'ın dilemesi müstesna. Biz dilediğimizi derecelerle yükseltiriz. Ve her bilgi sahibinin üstünde bir bilen vardır."[56]

---

[55] Taberi, Camiul Beyan an Tevilil Kuran 15.clt. 19.s.
[56] Yusuf suresi 76.ayet

2.NCİ İDDİA: BURADA MAHKEME YOKTUR

Muhaliflerimiz: *Tamam, kralın kafir olduğu bize açıklığa kavuştu. Ancak burada mahkeme ortamı söz konusu değildir. Nasıl olurda burada mahkeme var diyebiliriz?*

Derim ki: Buna iki yönden cevap verebiliriz: Birincisi: Kral'ın karısı: "Senin ailene kötülük yapmak isteyenin cezası ancak, zindana atılmak veya can yakıcı bir azaptır" buyurarak adeta karşısında sanki hakim varmış gibi ondan hüküm taleb etmektedir.

İkincisi: Ayette geçen: "O (kadının) ailesinden bir şahit, şahitlik etti" buyruğu hakkında müfessirler şöyle demişlerdir:

İbni Abbas'a isnad edilen tefsir kitabında –ki uydurmadır- şöyle der: "Şahit, şahitlik etti" Hakim, hükmetti.[57]

[57] el-Firuzabadi, Tenvirul Makas min Tefsiri İbni Abbas 195.s.

Mücahid dedi ki: "Şahit, şahitlik etti" Hakim, hükmetti.[58]

Taberi: Denildi ki: "Şahit, şahitlik etti" kavlinin manası: Hakim, hükmetti.[59]

Beğavi der ki: "Şahit, şahitlik etti" Hakim, hükmetti.[60]

3.NCÜ İDDİA: AYET HAKKINDA 4 GÖRÜŞ ZİKREDİLDİ

Muhaliflerimiz: *Bu görüşün var olduğunu biliyoruz. Ancak alimler ayette bahsedilen şahit hakkında 4 görüş zikretmişlerdir. Dolayısıyla 4 görüşten sadece birine sarılmamız ne kadar doğru olur?*

---

[58] **Senedi zayıftır.** Taberi, Camiul Beyan an Tevilil Kuran 16.clt. 58.s. Başka senedle nakleden el-Ferra'nın senedide zayıftır. Bkz. el-Ferra, Meanil Kuran 2.clt. 41.s.
[59] Taberi, Camiul Beyan an Tevilil Kuran 16.clt. 58.s.
[60] Beğavi, Mealimut Tenzil fi Tefsiril Kuran 4.clt. 234.s.

Derim ki: Bu doğrudur. Bu konuda hakkında 4 görüş zikredilmiştir:

1- **Gömlek**
2- **Beşikteki çocuk**
3- **Hikmet sahibi bir adam**
4- **Hakim**

Tercihimizin neden hakim olduğunu inşaAllah tek tek inceleyelim:

1. **Gömlek**

Derim ki: Bir kısım alimler ayette bahsedilen şahidin gömlek olduğunu belirtmişlerdir. Ancak bu zayıf bir görüştür. Zira ayette "O (kadının) ailesinden" diye nitelendirilmektedir. Gömleğin bir aileye mensup olması imkansızdır.

Kurtubi der ki: Şahit, gömleğin yırtılmasıdır. Bunu da İbni Ebi Necih, Mucahid'ten rivayet etmektedir. Bu dil açısından sahih bir mecazdır. Çünkü hal dili, kal (söz söyleyen) dilden daha beliğdir. Araplar kimi zaman söz

söylemeyi cansız varlıklara da izafe eder ve onlar hakkında taşıdıkları nitelikleri söz konusu ederek haber verirler, Arapların dilinde ve konuşmalarında bunun örnekleri pek çoktur. Ancak Yüce Allah'ın: "O (kadının) ailesinden" buyruğu tanıklık edenin gömlek olduğu görüşünü çürütmektedir.[61]

Fahruddin er-Razi der ki: Bu görüş son derece zayıftır. Zira gömlek bu şekilde nitelenemez ve bir aileye mensup sayılamaz.[62]

2. Beşikteki çocuk

Derim ki: Birçok alim bu görüşü tercih etmiştir. Bunun sebebi ise bu konuda hadis rivayet edilmesidir. Rasulullah ﷺ buyurdu ki: Ufak iken (beşikte) yalnız dört çocuk konuşmuştur: Yusuf'a şahitlik yapan, Cureyc'in arkadaşı, Meryem oğlu İsa ve (hadisin konusu olan ve

[61] Kurtubi, el-Camiu li Ahkamil Kuran 9.clt. 172-173.s.
[62] Fahruddin er-Razi, Mefatihul Ğayb 18.clt. 446.s.

uzunca kıssası zikredilen Firavun'un kızına berberlik yapan Maşita'nın çocuğu.)[63]

Derim ki: Hadislere baktığımızda bazı rivayetlerde 3 bazı rivayetlerde ise 4 çocuğun konuştuğu şeklinde rivayet edilmiştir. Yusuf'a şahitlik yapan lafzı ile gelen rivayetler sahih değildir. Senedte yer alan Hasan b. Muhammed hakkında kimse bir şey dememiştir. Yine Ata' b. Saib ömrünün sonlarında ihtilata uğramıştır. Dolayısıyla o lafızla gelen rivayetler sahih değildir.

İkrime der ki: (Şahitlik eden) çocuk değildi. Hikmet sahibi bir adamdı.[64]

Ebu Cafer en-Nehhas der ki: Ondan gelen rivayetler Yusuf'un lehine şahitlik eden kişinin küçük bir çocuk olmadığı noktasında birbirini desteklemektedir.[65]

---

[63] Hakim, el-Müstedrek ala Sahihayn no:3835
[64] Kurtubi, el-Camiu li Ahkamil Kuran 9.clt. 173.s.
[65] Kurtubi, el-Camiu li Ahkamil Kuran 9.clt. 173.s.

3. Hikmet sahibi bir adam

Derim ki: Bu görüşe gidenlerinin bazıları uzun sakallı adam olduğunu da ifade etmişlerdir. Ancak bu görüşü benimsemek orada hükmettiği görüşünü iptal etmez.

İbni Manzur der ki: Hüküm; İlim, fıkıh ve adaletle hükmetme anlamına gelir.[66]

4. Hakim

Derim ki: Bu 3 görüşün açıklamalarından sonra tercih ettiğimiz hakim görüşünün neden olduğunu ispatlayalım inşaAllah.

İmam Maverdi: "O (kadının) ailesinden bir şahit, şahitlik etti" Yani: Onun ailesinden hakim, hükmetti. Çünkü o şahitlik etmemiş, hükmetmiştir.[67]

---

[66] İbni Manzur, Lisanul Arab 12.clt. 141.s.
[67] Maverdi, en-Nuket vel Uyun 3.clt. 28.s.

Kurtubi der ki: "O (kadının) ailesinden bir şahit, şahitlik etti" buyruğundaki şahitliğin sebebi; iki tarafın söyledikleri birbiriyle çelişince, hükümdarın kimin doğru, kimin yalan söylediğini bilmek için şahide ihtiyaç duymasıydı. O bakımdan kadının yakınlarından birisi şahitlik etti. Yani onun yakınlarından bir hakim hüküm verdi. Çünkü söyledikleri bir hükümdü, bir şahitlik değildi.[68]

el-Vahidi der ki: "O (kadının) ailesinden bir şahit, şahitlik etti" Hakim, hükmetti. Açıklayan, açıklamada bulundu.[69]

Sıddık Hasan Han der ki: Şöyle denir: Bu iş (kral) Aziz'e karmaşık geldiğinde, kimin sadık kimin de yalancı olduğu açıklığa çıkması için (kral,) ikisinin arasında hükmetmesi için hakime ihtiyaç duydu.[70]

---

[68] Kurtubi, el-Camiu li Ahkamil Kuran 9.clt. 172.s.
[69] el-Vahidi, el-Veciz fi Tefsiril Kitabil Aziz 544.s.
[70] Sıddık Hasan Han, Fethul Beyan fi Mekasidil Kuran 6.clt. 319.s.

İbnul Arabi el-Maliki: "O (kadının) ailesinden bir şahit, şahitlik etti" Buradaki şahidin manası hakimdir.[71]

Rağib el-İsfehani der ki: Hükmün ifade edilmesi için şahitlik ile gelmiştir. Örnek: "O (kadının) ailesinden bir şahit, şahitlik etti."[72]

Şeyh Ahmed el-Hazimi der ki: "O (kadının) ailesinden bir şahit, şahitlik etti" Yani: Hakim, hükmetti. Şahitlikle murad edilen hükümdür.[73]

Şahit, hakim olabilir mi?

Ahmed Muhtar Ömer, Ş H D bölümünde şahitliği ikiye ayırır: 1- Hükümdür. "O (kadının) ailesinden bir şahit, şahitlik etti: Eğer gömleği önden yırtılmışsa, kadın doğru söylemiştir..."[74]

---

[71] İbnul Arabi, Ahkamul Kuran 2.clt. 235.s.
[72] Rağib el-İsfehani, el-Müfredat fi Ğaribil Kuran 466.s.
[73] Ahmed el-Hazimi, Şerhu Kitabit Tevhid 25.nci dersten
[74] Ahmed Muhtar, Mecmuul Luğatil Arabiyyetil Muasıra 2.clt. 1240.s.

el-Munavi der ki: Şöyle iddia edildiği gibi: Allah'ı şahit tutarım ki, o şudur. Burada hükümden, şahitliğe çevrilmiştir. Şu örnekteki gibi: "O (kadının) ailesinden bir şahit, şahitlik etti."[75]

eş-Şa'ravi der ki: Şahitlik aynı şekilde hükmetmek manasına gelir.[76]

es-Sadi der ki: İşte bundan dolayı Allah, bu hakimi şahit olarak isimlendirdi.[77]

4.NCÜ İDDİA: ÖNCEKİ ÜMMETTE CAİZDİ

Muhaliflerimiz: *Bize bu meseleler açığa kavuşmuştur. Ancak bu Yusuf'un (a.s.) zamanında caizdi. Zamanımızda ise küfürdür.*

---

[75] el-Munavi, et-Tevkif ala Muhimmatit Taarif 209.s.
[76] eş-Şaravi, el-Havatır 6.clt. 3438.s.
[77] es-Sadi, Teysirul Kerimir Rahman 407.s.

Ben derim ki: Bu su götürür iddiadır. Nitekim Allah – subhanehu ve teala- buyuruyor ki: "(O Allah ki:) Dini ayakta tutun ve onda ayrılığa düşmeyin, diye Nuh'a kendisiyle tavsiye etmiş olduğunu, sana vahyettiğimizi, İbrahim'e, Musa'ya ve İsa'ya kendisiyle tavsiye etmiş olduğumuzu, size dinden şeriat kıldı."[78]

Kurtubi der ki: Bu kıssalar, bu gibi olaylar kıyamet gününe kadar insanlar bunlara uysunlar diye sunulmuşlardır.[79]

2.NCİ DELİL: NECAŞİ KISSASI

Cafer b. Ebi Talib (r.anhu) anlatıyor: Kureyşliler Amr b. As ve Ummare b. Velid'i, Ebu Sufyan'in verdiği hediyelerle Necaşi'ye gönderdiler. Biz (Neçasi'nin) yanında iken bunlar, Necaşi'nin yanına gelip ona şöyle dediler:

[78] Şura suresi 13.ayet
[79] Kurtubi, el-Camiu li Ahkamil Kuran 9.clt. 207.s.

(Sahabileri kastederek) ‘Bizim ayak takımı ve beyinsizlerimizden bazı kimseler, senin yanına gelmişler. Onları bize teslim et.’ Bunun üzerine Necaşi: ‘Hayır, onları dinlemedikçe size teslim etmem’ dedi. (Necaşi haber göndererek bizi huzuruna çağırttı. Yanına gittiğimizde bize şöyle sordu:) ‘Bunlar ne diyorlar?’

Dedik ki: Bunlar, putlara tapan bir kavimdir. Allah, bize bir peygamber gönderdi. Biz de ona iman ettik ve onu tasdik ettik.’ Bunun üzerine Necaşi, Kureyş heyetine dönerek şöyle sordu: ‘Bunlar sizin köleleriniz midir?’ Hayır. ‘Sizin bunlardan alacağınız var mıdır?’ Hayır. ‘Öyleyse bunların yolundan çıkın.’

Böyle konuştuktan sonra Necaşi'nin huzurundan çıkıp gittik. Bizden sonra Amr b. As, ona şöyle demiş: ‘Bunlar, İsa hakkında senin düşündüğünden farklı düşünüyorlar.’

Necaşi: ‘Eğer onlar, İsa peygamber hakkında benim söylediğim sözlerden başka şeyler söylüyorlarsa, onları memleketimde bir an dahi bırakmam!’

Bunun üzerine Necaşi, bize tekrar haber gönderdi. Bu ikinci çağrısı birincisine nisbetle daha sert idi. Bize

şöyle dedi: ‘Arkadaşınız (Muhammed), Meryem oğlu İsa hakkında ne diyor?’

(Dedik ki: Rasulullah) Onun Allah'ın ruhu, iffetli ve bakire Meryem'e bıraktığı kelimesi olduğunu söylüyor. Bunun üzerine Necaşi: ‘Bana falan kişiyi ve falan rahibi çağırın!’ dedi. (Necaşi’nin huzuruna) vardıklarında: ‘Meryem oğlu İsa hakkında ne diyorsunuz?’ diye sordu.

Onlar: ‘Sen, bizden daha bilgilisin. Sen ne diyorsun?’ diye sorunca, Necaşi yerden bir çöp alarak (bunun çubuk olduğuda rivayet edilir) şöyle der: ‘Bunların İsa hakkında dedikleri, bizim onun hakkındaki inancımızdan bu çöp kadar aykırı değildir, dedi ve sonra bize dönüp: ‘Size herhangi bir kimse bir eziyet ediyor mu?’ diye sordu. Bizde; ‘evet’ dedik.

Bunun üzerine Necaşi bir münadi çağırttırdı ve: ‘Kim bunlara dokunursa, ceza olarak ondan dört dirhem alınacaktır’ emrini verdi. (Sonra) Bu ceza yeterli mi? diye sordu. Biz: ‘Hayır’ dedik. Bunun üzerine cezayı bir kat daha artırdı.[80]

---

[80] Ebu Tahir, el-Muhlisiyat 3.clt. 48-49.s.

Derim ki: Kureyşliler, sahabiler hakkında iftirada bulunmuş, Necaşi ise işin hakikatini ortaya çıkarmak için sahabiler çağırtmıştır. Sahabilerle İsa (a.s.) hakkında aynı inançta olduğu kanaatine varınca, münadi çağırtarak, sahabilere dokunanın dört dirhem ceza vereceği, hükmünü veriyor. Sonra sahabilere bu hükümden razı olup olmadığını soruyor. Onlarda razı olmadıklarını söylüyorlar ve bu ceza daha da artırılıyor.

I.NCİ İDDİA: BURADA MAHKEME YOKTU

Muhaliflerimiz: *Burada mahkeme ortamı yoktu. O yüzden bunu delil getirmeniz batıldır.*

Derim ki: Bu su götürür iddiadır. Zira Necaşi ilk önce her iki tarafı dinlemiş, daha sonra münadi'ye, sahabilere dokunanların dört dirhem ceza verecekleri hükmünü bildirmiştir. Emretme; hükmetmek anlamına gelir. Rabbimiz buyuruyor ki: "…Dikkat edin yaratmakta, emretmekte O'na mahsustur…"[81]

---

[81] Araf suresi 54.ayet

2.NCİ İDDİA: NECAŞİ MÜSLÜMANDI

Muhaliflerimiz: *Necaşi bu hükmü verdiği sırada Müslüman idi. Çünkü Rasulullah ﷺ onun vefat haberini aldığında ashabına giyabi cenaze namazını kılmalarını söylemiştir. Müşriğe namaz kılınamayacağına göre Necaşi Müslümandı.*

Derim ki: İlk olarak Necaşi isminin Habeşlilerin krallarına verilen takma isim olduğu bilinmesi gerekir. Bundan sonra Allah'ın tevfiki ile derim ki: Rasulullah'ın ﷺ döneminde üç farklı Necaşi kralı vardı.

1- Müslümanların eziyetten kaçıp, emniyette olmak için hicret ettikleri Necaşi.

2- Hicretin altıncı yılında kendisine, Rasulullah'tan İslam'a davet mektubu gönderilen Necaşi.

3- Ölüm haberi Rasulullah'a geldiğinde, sahabilere gıyabi cenaze namazı kılmalarını söylediği Necaşi.

İnsanlardan bazıları Necaşi ismini kralın ismi olduğunu zannettiğinden dolayı bu üç Necaşi'yi tek şahıs zannetmişlerdir. Konumuz ilk zikredilen Necaşi olduğu için üzerinde durmak istiyoruz.

Ümmü Seleme (r.anha) anlatıyor: Biz Habeşistan toprağına girince en hayırlı komşu yanında kaldık. O, Necaşi'dir. O, dinimiz için emniyet sağladı. Bu şekilde eziyet görmeden Allah'a kulluk etmeye başladık ve sevmediğimizvhiç bir şeyi duymadık. Biz tekrar Rasulullah'ın ﷺ yanına dönünceye kadar onun (Necaşi'nin) yanında en hayırlı şekilde ikamet ettik.[82]

Derim ki: Ümmü Seleme'nin (r.anha) bu sözleri Necaşi'nin İslam'a girmediğini gösterir. Ümmü Seleme annemiz Medine'ye dönünce, Necaşi'nin İslam'a girdiğinden hiç söz etmedi.

Şayet üç Necaşi'nin olduğuna dair delil nedir diye sorulucak olursa, deriz ki; Enes b. Malik (r.anhu) anlatıyor: Nebi ﷺ Kisra'ya, Kayser'e, Necaşi'ye ve her diktatöre birer mektup gönderip onları Allah'a davet etti.

[82] İbni Hişam, Sire 1.clt. 334.s.

Buradaki Necaşi; Rasulullah ﷺ tarafından üzerine cenaze namazı kıldırılmış olan Necaşi değildir.[83]

İbni Mulakkin der ki: Bunun farklı Necaşi olduğu aşikardır. Az önce zikredildiği gibi, Necaşi ancak Habeşli krallara kullanılan lakaptır.[84]

Derim ki: Allah'a hamd olsun! Savunmanın küfür olduğunu söyleyenlerin iddialarını çürütüp kendi delillerimizi zikrettik.

---

[83] Sahihu Muslim no:1774

[84] İbni Mulakkin, et-Tevdih li Şerhil Camiis Sahih 2.clt. 415.s.

SORULAR

SORU 1: MAHKEMEYE BAŞVURMAK

Soru: *Bir Müslüman, hüküm talep etmeden kendi hakkını alabilmesi için, mahkemeye başvurabilir mi?*

Cevap: Kişi hüküm talep etmeden sadece kendi hakkını almak için mahkemeye başvurursa, bu kişi günahkarlardan olur, küfre girmesinden korkulur. Bundan dolayı kişinin dünyası da gitse, asla bu tağutların mahkemelerine başvurmamalı. Ümmet, tağutun mahkemesinden hüküm talep etmek, onların kanunlarının Allah'ın ve Rasulü'nün hükmünden daha iyi olduğuna inanmak veya İslam mahkemesi[85] olduğu halde ondan yüz çevirip tağuta muhakeme olmanın küfür olmasında ihtilaf etmemişlerdir. Ancak tağutun batıllığına itikad edip, ondan hakkını almak için başvuran hakkında ihtilaf edilmiştir.

[85] Şayet küfür beldesinde yaşıyorsak ve aramızdaki ihtilafı çözebileceğine inandığımız bir Müslüman var ise, ona rağmen tağuta muhakeme oluyorsak, bu da küfür kapsamına girer.

İmam Taberi der ki: Yani: Allah muhakemeye gittikleri tağuttan gelenleri yalanlamayı emretmişti.[86]

Derim ki: İmam Taberi, mahkemeye gideni değil, tağutun verdiği hükmü reddetmekten bahsetmiştir. Şayet birilerinin dediği gibi mahkeme salonuna gitmek küfür olsaydı, imamın bunu öncelik olarak zikretmesi gerekirdi. Hocanın sözü çok açıktır. Hoca muhakeme olanları değil, tağutun verdiği hükme razı olandan bahsetmiştir.

İbni Teymiyye der ki: Her kim aralarında çıkan ihtilafta Allah'a ve Rasulü'nün hükmüne iltizam etmezse, Allah nefsine yemin ederek (o kişinin) mü'min olmadığını söylemektedir. Allah'ın ve Rasulü'nün hükmünü zahiren ve batinen iltizam edip de, ancak isyan edip hevasına tabi olana gelince; böylesi asilerin ve benzerlerin menzilesindedir.[87]

Ben derim ki: Şeyh burada apaçık şekilde bu meseleyi itikada bağlamıştır. Şayet her giden kafir olsaydı, şeyh böyle bir taksimat yapmazdı. Görüldüğü üzere amel

[86] et-Taberi, Camiul Beyan an Tevilil Kuran 8.clt. 507.s.
[87] İbni Teymiyye, Minhacus Sunnetin Nebeviyye 5.clt. 131.s.

ve itikad olarak ayırmış ve gideni asilerden yani fasıklardan saymıştır.

Süleyman b. Sehman uzunca küfrün çeşitlerini, dinden çıkartan ve çıkartmayan itikadi ve ameli küfrün ardından şöyle demiştir: Şuraya dikkat gerekir ki hepsine (dinden çıkaran ve çıkarmayan şeylere) küfür lafzı kullanılmıştır. Şunu iyi bilmek gerekir ki tağutlara muhakeme olup, Allah'ın indirdiğinden başkası ile hükmedip, onların hükümlerinin Allah'ın ve Resulü'nün hükmünden güzel olduğuna itikat edenler işte bunlar itikadi kafir olan insanlardır ki, bu İslam'ı bozan on unsur arasında zikredilen küfrdür. Ancak kim buna itikad etmez ise ancak ve tağutların batılılığına itikad edip onlara muhakeme olursa, işte bu da (İslam bozan on unsurdan olmayıp, dinden çıkarmayan) ameli küfürdür.[88]

Yine Süleyman bin Sehman'a yönetilen soru: İkinci mesele ise şu sorudur; Tağuta muhakeme olmanın İslam'dan çıkartan ve İslam'dan çıkartmayan kısmı neresidir?[89]

---

[88] Suleyman bin Sehman, Keşfu Ğeyahibiz Zellam 314.s.
[89] Suleyman bin Sehman, Keşfu Ğeyahibiz Zellam 316.s.

Derim ki: Bu soru yöneltilmeden önce şeyh uzunca küfrün çeşitlerini dinden çıkartan ve çıkartmayan itikadi ve ameli küfrün tafsilatını anlatmıştır. Görüldüğü gibi tağuta muhakemenin İslam'dan çıkartılıp, çıkartılmayağı hakkında soruluyor. Zira tağuta muhakeme bazı durumda küfür bazı durumda ise değildir.

Muhammed b. Abdilvehhab'ın oğlu Abdullah'a soruldu: **Allah'ın kitabından başkasına muhakeme olmak caiz midir?** Cevaben dedi ki: Bu caiz değildir. Her kim bunun helalliğine itikad ederse kafir olur. Bu en büyük münkerlerdendir. Her Müslümanın bunu inkar etmesi vaciptir. Bu mesele ilimden az nasibi olanlara bile kapalı değildir.[90]

İtiraz olarak İbni Kesir'in fetvası getirilirse derim ki, İbni Kesir orada فَمَنْ تَرَكَ الشَّرْعَ الْمُحْكَمَ **Her kim muhkem şeriatı terk ederse,** buyurmaktadır. Yani tercih olduğu zamandan bahsediliyor.

---

[90] ed-Durarus Seniyye 10.clt. 252.s.

SORU 2: AVUKAT TUTMAK

Soru: *Avukat tutmak caiz midir? Kafire vekalet verebilir miyiz? Vekalet verilirse hangi durumlarda verebiliriz?*

Cevap: Eğer avukat tutmaktan kasıt, dava açıp hüküm talep etmek ise; kendimiz gidip dava açıp hüküm talep etmemiz ne ise, verdiğimiz vekaletle dosya açan avukatı tutmak da aynıdır, hükmü değişmez. Yok eğer savunma mahiyetinde ise, kendimizi bir tağut'un önünde savunmamız nasıl ki caizse, ağızı bizden daha güzel laf yapan avukatı tutmamızda caizdir.

Abdurrahman b. Avf, müşrik olan Umeyye b. Halef'e vekalet vermiştir.[91]

[91] İlgili rivayet için; Sahihu'l Buhari no:2301

İbni Hacer der ki: Bu hadisten anlaşılan şudur: Abdurrahman b. Avf Daru'l İslam'da yaşayan Müslümandı. İşlerini halletmesi için Daru'l Harp'te bulunan Umeyye b. Halef'e vekalet vermiştir. Bu durumdan Nebi haberdar olduğu halde karşı çıkmamıştır.

İbnu'l Munzir der ki: Müslüman birinin eman sahibi bir harbiyi, eman sahibi bir harbi'nin Müslümanı vekil tayin etmesinin cevası hakkında hiçbir ihtilaf yoktur.[92]

Allah en doğrusunu bilendir

Kitabın Sonu

[92] İbni Hacer, Fethul Bari 4.clt. 480.s.

HATİME

Bizleri bu eseri tamamlamada muvaffak kılan Rabbimize hamd olsun. İbni Teymiyye der ki: Tekfirde acele etmek, ancak cehaletin kendine üstün geldiği tabiatlardakine galebe çalar.[93]

Bu risalenin hazırlanmasındaki tek sebep, Müslümanların haksız yere tekfir edilmeleri, ailelerin paramparça olmalarıdır. Rabbim benden bu çalışmayı razı kılsın. Beni ve ehlimi bu risale nedeniyle kıyamet gününde hesabımızı hafifletsin. O'na razı olunmuş kullarından eylesin… Allahummeamin

"Rabbinin kelimesi doğruluk ve adalet bakımından tamdır. Onun kelimelerini değiştirebilecek yoktur. O, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir."[94]

Halil bin Şuayb

[93] İbni Teymiyye, Bağyatul Murtad 345.s.
[94] Enam suresi 115.ayet